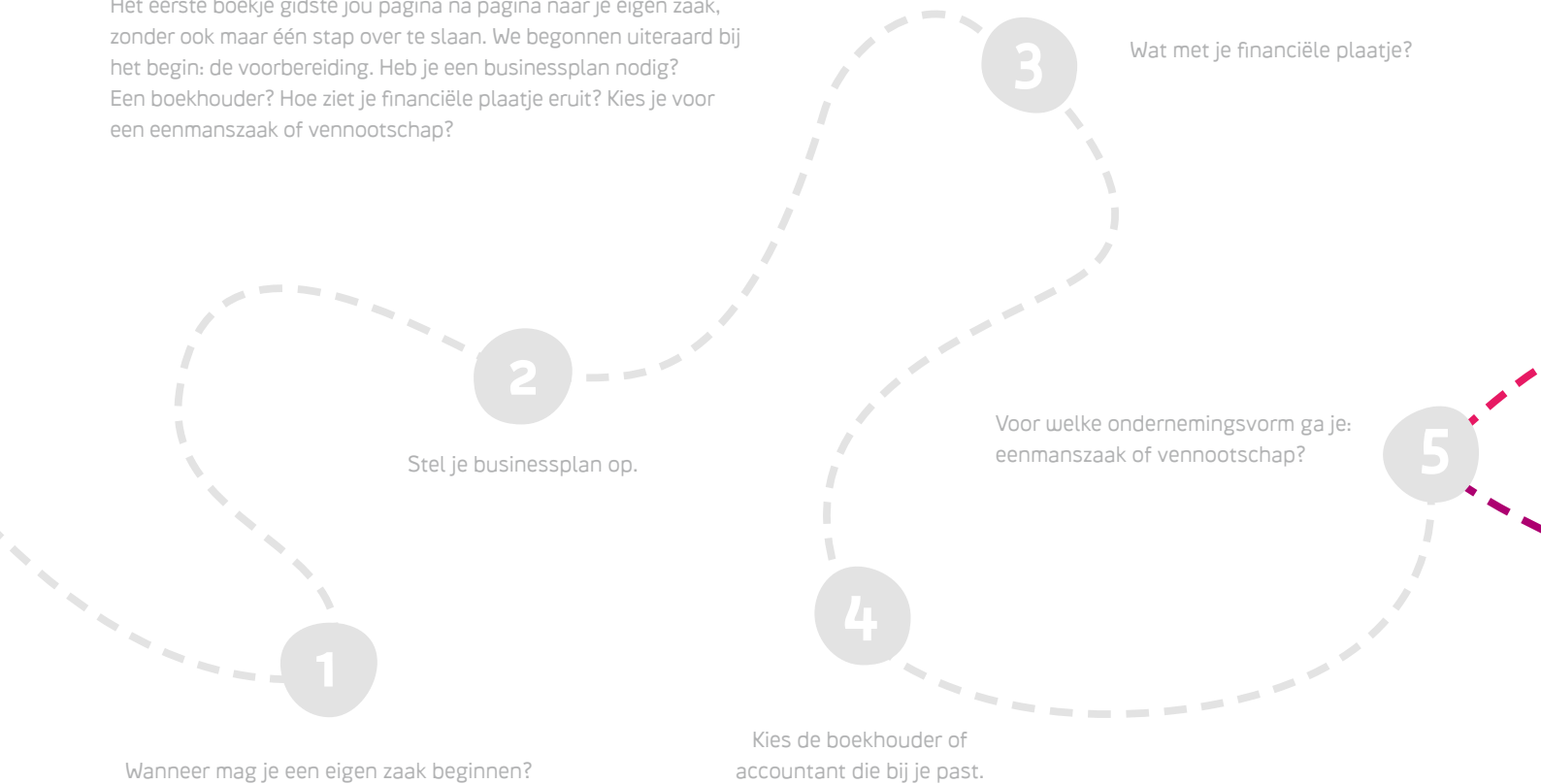

Xerius startersgids

Je start als zelfstandig ondernemer

Een goede voorbereiding is de beste start

Het eerste boekje gidste jou pagina na pagina naar je eigen zaak, zonder ook maar één stap over te slaan. We begonnen uiteraard bij het begin: de voorbereiding. Heb je een businessplan nodig? Een boekhouder? Hoe ziet je financiële plaatje eruit? Kies je voor een eenmanszaak of vennootschap?

De laatste stappen naar je eigen zaak

Je hebt ondertussen je eerste voorbereiding al achter de rug, je businessplan en financiële plaatje zijn in orde en je weet al of je een eenmanszaak of vennootschap gaat oprichten. Dan is het nu tijd voor je volgende stap: de formaliteiten vervullen om effectief van start te gaan. Er zijn een aantal vragen te beantwoorden. En een aantal stappen te zetten. De ene verplicht, de andere niet. Deze gids geeft je een handig overzicht en helpt je een antwoord zoeken op de belangrijkste vragen.

Een vennootschap opstarten?
Dat doe je in 6 stappen.
Laat je begeleiden vanaf pagina 4.

6

7

6

Een eenmanszaak opstarten?
Dat doe je in 6 stappen.
Laat je begeleiden vanaf pagina 10.

Belangrijke info bij je opstart:

- Jezelf verzekeren als zelfstandige, pagina 33.
- De btw voor jou uit de doeken gedaan, pagina 18.
- De sociale bijdragen van naald tot draad, pagina 22.

Zo start je jouw eenmanszaak op in 6 stappen

Je hebt de knoop doorgehakt: je gaat voor een eenmanszaak. Zet de volgende zes stappen en ga van start als zelfstandige.

1. Open een zichtrekening

Dit bankrekeningnummer vermeld je voortaan op al je uitgaande documenten, zoals offertes en facturen.

De rekening van je eenmanszaak verschilt best van je privérekening. Dat is handig om de inkomsten uit je zelfstandige activiteit te scheiden van andere inkomsten. Zo bespaar je ook heel wat kostbare tijd en moet je niet aangeven welke kosten privé zijn en welke voor je zaak.

WEETJE

De fiscus heeft niet zomaar toegang tot een privérekening. Vanaf dat jij iets aankoopt voor je zaak met je persoonlijke bankrekening, mag de fiscus deze wel onder de loep nemen.

2. Laat je registreren in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)

De Kruispuntbank van Ondernemingen verzamelt de gegevens van alle ondernemingen in België. Hieruit plukken de overheid en andere officiële instanties alle inlichtingen die zij nodig hebben om het economische leven in goede banen te leiden. Het spreekt voor zich dat de informatie over jouw zaak altijd accuraat en up-to-date moet zijn.

Voor de inschrijving hoef je niet langs te gaan bij de KBO, wel bij Xerius Ondernemingsloket. **Wij schrijven je onderneming in en bezorgen je een ondernemingsnummer.** Dit ondernemingsnummer is de identiteitskaart van je onderneming. Je betaalt hiervoor, zoals bij alle ondernemingsloketten, een wettelijk tarief van 101 euro per vestiging. En dat is meteen je eerste aftrekbare beroepskost.

“ De eerste kwaliteit die je
nodig hebt als ondernemer,
is dapperheid. ”

6

Lien VanDerBorght
Begravenisonderneemster
Vlaams-Brabant

3. Laat je ondernemingsnummer activeren als btw-nummer

Dat gebeurt door de btw-administratie. **Je hoeft er zelf niet achteraan te hollen. Xerius wast dit administratieve varkentje graag voor jou.** Voor een administratieve kost van 72,60 euro geven we aan deze belastingdienst de inlichtingen door die zij willen weten over jou. Denk daarbij aan je activiteiten, bankrekeningnummer, verwachte omzet en btw-regeling. Over die btw-regeling lees je verder in deze gids trouwens alles.

4. Sluit aan als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds

Ook daarvoor kan je bij Xerius terecht — hoe raad je het. Je sluit aan bij Xerius Sociaal Verzekeringsfonds om je bijdrage aan de sociale zekerheid in orde te brengen. Elk kwartaal betaal je deze bijdrage en stort Xerius deze door naar de overheid.

Als zelfstandige in hoofdberoep leg je deze sociale bijdragen elk kwartaal op tafel. In ruil geniet je van de sociale bescherming voor zelfstandigen: gezinsbijslag, wettelijk pensioen, terugbetaling van medische kosten en een uitkering wanneer het minder goed gaat. Ben je zelfstandige in bijberoep? Dan bouw je je sociale bescherming op via je statuut als werknemer. De sociale bijdragen die je als zelfstandige betaalt, dienen daarom exclusief voor solidariteit.

5. Informeer je ziekenfonds

Breng je ziekenfonds op de hoogte van je start als zelfstandige.

Nog niet aangesloten bij een ziekenfonds? Helan is het ziekenfonds waarmee Xerius samenwerkt. Door je aansluiting is je verplichte ziekteverzekering in kannen en kruiken, en kan je op 2 oren slapen. Je krijgt je medische kosten terugbetaald en ontvangt een uitkering bij arbeidsongeschiktheid. Als je dat wil, brengt Xerius graag je aansluiting bij Helan in orde.

Of surf naar www.helan.be

6. Vraag de vergunningen aan die je nodig hebt

Of jij vergunningen nodig hebt — en welke precies — kom je te weten bij je inschrijving in de KBO.

- Op basis van je activiteiten lijst Xerius de vergunningen op die vereist zijn. De meeste daarvan kunnen wij zelfs voor jou aanvragen.
- Voor sommige moet je zelf aan de juiste deuren kloppen. Ga bijvoorbeeld eens langs bij de gemeente waar je je zaak vestigt, of steek je licht op bij je beroepsvereniging of federatie.

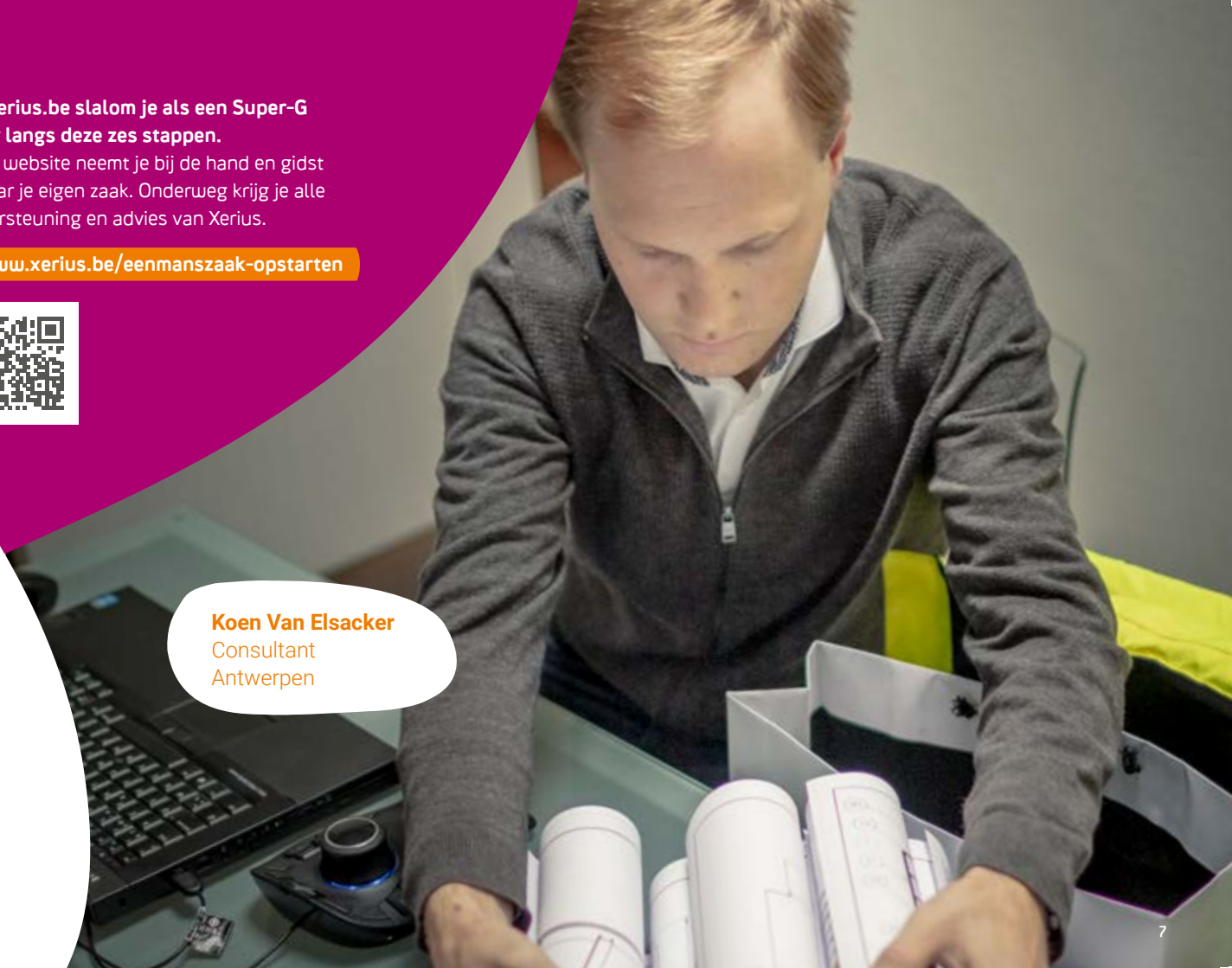
Op xerius.be slalom je als een Super-G skiër langs deze zes stappen.

Onze website neemt je bij de hand en gidst je naar je eigen zaak. Onderweg krijg je alle ondersteuning en advies van Xerius.

www.xerius.be/eenmanszaak-opstarten

Koen Van Elsacker
Consultant
Antwerpen

Ferdi Zels
Thuisverpleger
Oost-Vlaanderen

Starten als zelfstandige is makkelijker dan ooit, getuigt Ferdy

“ 1 telefoontje en ‘n mailtje en ik was vertrokken ”

De stap zetten naar een eigen zaak is vandaag de dag een fluitje van een cent. Vraag maar aan Ferdy (58), die na een loopbaan in loondienst nieuw professioneel geluk vond als zelfstandig verpleegkundige. Zo maakte hij zelfs een oude droom waar.

“Het klopt dat ik vroeger al ambities koesterde om te starten als zelfstandige. Door de nieuwe wetgeving is de drempel om te ondernemen sterk verlaagd, en daarom waagde ik onlangs de sprong. Het moeilijkste was nog om de juiste informatie te vinden over de stappen die ik moest zetten. Gelukkig kwam ik bij Xerius terecht, en toen raakte alles in een stroomversnelling. Ik belde en kreeg enkele minuten later al een e-mailtje met de nodige documenten. Die stuurde ik

ingevuld terug, en hop: twee dagen later was ik zelfstandige”.

Ferdy heeft er echt zin in. Hij begint zowaar aan een tweede jeugd in zijn carrière, en kijkt al uit naar een volgende fase.

“Ik ben een eenmanszaak begonnen om te proeven van het ondernemerschap. Draaien de zaken goed, dan stap ik over naar een vennootschap.”

Bij onze nieuwbakken zelfstandige weerklinkt dus een positief geluid. Ligt hij dan echt nergens wakker van?

“Toch wel: van mijn pensioen. Ik werkte altijd als loontrekkende en ben nu zelfstandige. Wat betekent dat voor mijn pensioen, vraag ik me af. Gelukkig maakt Xerius een pensioensimulatie voor mij. Dat gaat mij gerust stellen. En ik weet meteen of ik mij nog verder moet verzekeren.”

“ Binnen de twee dagen was ik zelfstandige ”

6

Een vennootschap starten? Dat doe je zo in 6 stappen

Je besluit staat vast: een vennootschap past het best bij je project als zelfstandige. Anders dan bij een eenmanszaak stel je voor je vennootschap eerst statuten op. Pas daarna kan je onderneming ingeschreven worden in de KBO.

Eric Louis
Advocaat
Waals-Brabant

“Ondernemen is zien wat iedereen ziet en daarmee doen wat niemand anders doet.”

1. Richt je vennootschap op

Als allereerste stap stel je de statuten op.

Met andere woorden: definieer de spelregels van de vennootschap. **Bij vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (bv, nv, en cv) is dat een klus voor de notaris.** Bij onbeperkte aansprakelijkheid (maatschap, vof, comm.v.) **mag je zelf de pen ter hand nemen.**

Een aantal bepalingen moeten verplicht in je statuten staan:

- het doel van je vennootschap, met daarin de activiteiten die de vennootschap mag uitoefenen;
- de oprichters en hun inbreng;
- het kapitaal van de vennootschap; de organisatie van het bestuur;
- wanneer de jaarlijkse algemene vergadering van de aandeelhouders plaatsvindt;
- wanneer het boekjaar begint en eindigt.

Bij een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (bv, nv en cv) neemt de notaris het verder met jou op.

In zijn kantoor wordt je vennootschap geboren. Daar hou je de eerste vergadering met de oprichters en benoem je minstens één bestuurder of zaakvoerder. Meestal is dat een van de oprichters. Ontkurk gerust een fles champagne op het succes.

De notaris trekt vervolgens naar de Ondernemingsrechtbank. Op de griffie legt hij het verslag van de vergadering neer plus een uittreksel uit de statuten. Vanaf dat moment “bestaat” je vennootschap. De oprichtingstekst verschijnt in het Belgisch Staatsblad. Zo wordt je onderneming openbaar gemaakt aan alle Belgen. Op dat moment maakt de griffie voor je vennootschap een ondernemingsnummer aan in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Met je statuten onder de arm klop je bij een vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid (vof, maatschap, comm.v.) aan bij de griffie of Xerius.

De griffie bezorgt jou je ondernemingsnummer. Dat kan een tweetal weken duren. Hij laat de oprichting van je vennootschap publiceren in het Belgisch Staatsblad. Wil je jezelf tijd en moeite besparen? Laat Xerius deze klus voor jou klaren.

Na de publicatie heeft je vennootschap rechtspersoonlijkheid. Ze kan dus rechtsdaden verrichten als “persoon”. Denk bijvoorbeeld aan: contracten afsluiten met andere (rechts)personen, producten aan- en verkopen en een eigen bankrekening openen. Zeg nu zelf, dat is toch een prima reden om te vieren op restaurant? En je mag dat allereerste btw-bonnetje meteen inbrengen in je onkosten!

Voilà, de oprichting is nu achter de rug. Je koos je koetswerk en de motor van je vennootschap. Nu kan je de motor starten. Ook daarvoor kom je langs bij Xerius.

TIP

Laat al je administratieve rompslomp over aan Xerius. Zo kan je je focussen op je echte start.

Manuel Colasse
Fabrikant
Luik

2. Laat je vennootschap inschrijven in de Kruispuntbank van Ondernemingen

Je vennootschap is opgericht en je kreeg je ondernemingsnummer? Dan gaat **Xerius ondernemingsloket nu aan de slag voor je inschrijving in de KBO**. Daar regel je voor 101 euro (per vestiging), het wettelijk vastgelegde tarief, je inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

De KBO is een centrale databank, die alle informatie verzamelt van alle Belgische ondernemingen. Officiële instanties zoeken hier de inlichtingen op die zij nodig hebben. De informatie over jouw vennootschap moet daarom altijd accuraat en up-to-date zijn.

Jij moet zelf geen tijd stoppen in deze inschrijving. Xerius Ondernemingsloket zet deze stap in jouw plaats, en verwerkt de gegevens van je onderneming in de database.

3. Laat je ondernemingsnummer activeren als btw-nummer

Dat is nodig wanneer je btw-plichtig bent. Ook hiervoor moet jij je niet uitsloven. Voor een bedrag van 72,60 euro zorgt Xerius voor deze activatie bij de btw-administratie. Over de btw-regeling lees je verder in deze gids trouwens alles.

4. Sluit je aan als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds

Ben jij zaakvoerder van de vennootschap? Dan brengt Xerius ook jouw sociale zekerheid in orde. Als zelfstandige in een vennootschap ben je immers onderworpen aan het sociaal statuut voor zelfstandigen. Elk kwartaal betaal je sociale bijdragen aan een sociaal verzekeringsfonds. In ruil krijg je sociale bescherming, denk daarbij aan: Groeipakket, wettelijk pensioen, terugbetaling van medische kosten en een uitkering wanneer het minder goed gaat.

5. Sluit ook je vennootschap aan bij een sociaal verzekeringsfonds

Je betaalt sociale bijdragen als privépersoon én met je zaak. Van deze vennootschapsbijdrage pluk je zelf ook de vruchten. Je bijdrage wordt immers gebruikt om de sociale rechten van alle zelfstandigen te versterken. Zo werkt de overheid het onevenwicht met werknemers en ambtenaren zoveel mogelijk weg.

6. Zorg voor de vergunningen die je nodig hebt

Of jij vergunningen nodig hebt — en welke precies — kom je te weten bij je inschrijving in de KBO. Dan lijsten wij de vergunningen op die vereist zijn bij jouw activiteiten. De meeste daarvan kunnen wij zelfs voor jou aanvragen. Voor sommige moet je zelf aan de juiste deuren kloppen. Ga bijvoorbeeld eens langs bij de gemeente waar je je zaak vestigt of informeer je bij je beroepsvereniging of federatie.

Elke Kestens

Burn-out coach
Vlaams-Brabant

De opstart van je vennootschap regelen?

Dat doe je bij Xerius. Op onze website leveren we je stap voor stap de nodige bouwstenen waarmee jij je droom maakt.

www.xerius.be/vennootschapstarten

Ook voor een eigen zaak is goed begonnen, half gewonnen.

“ De voorbereiding is de belangrijkste fase ”

De reden waarom Filip Martin een eigen zaak begon, klinkt vast vertrouwd in de oren. “Ik wou mijn eigen baas zijn. Zelf beslissen hoe ik mijn dag en mijn werk indeel. Mijn tijd investeren in iets waarover ik zelf zeggenschap heb”.

De kersverse ondernemer stampte een groothandel in voeding en drank uit de grond. Alweer luidt de motivatie erg herkenbaar. “Ik koos voor mijn passie. Dat is wijn en lekker eten. En in deze sector valt business te rapen, zeker wanneer men zich specialiseert”. Zeg nu zelf: passie en business, dat zijn toch precies de redenen waarom wij zelfstandigen kiezen voor dit bestaan?

Filip Martin kan er niet genoeg op hameren: de voorbereiding is cruciaal. “Ik heb liefst negen maanden de tijd genomen om het pad te effenen. Wat wil ik doen? Met wie werk ik samen? Waar zitten mijn klanten? Ik was van bij de start erg gefocust, omdat ik geen financiële buffer had. Mijn eerste schot moest meteen raak zijn.”

“ Ik was van bij de start erg gefocust, omdat ik geen financiële buffer had. ”

Wie goede start zegt, zegt businessplan. De handelaar in wijn en voeding kon vlot omschrijven wat hij ging doen en aan wie hij wou verkopen. Maar de doelstellingen definiëren, dat liep niet van een leien dakje. “Ik vond het moeilijk om er concrete cijfers op te plakken. Daarom werkte ik voor dat deel nauw samen met mijn boekhouder en de bank. Zo ben ik er toch uitgeraakt”.

Die boekhouder speelt een specifieke rol in de aanpak van Filip Martin. “Hij heeft geen inspraak in het beleid van mijn zaak, maar is wel een toetssteen”. Het contact met de boekhouder kwam er op voorspraak van een collega-groothandelaar. En zo klinkt de afsluiter, net als het begin, alweer vertrouwd in de oren: mond-tot-mond reclame is een toverformule die blijft werken voor ons, zelfstandigen. Wie kwaliteit zaait, zal kwaliteit oogsten.

A middle-aged man with a grey beard and mustache is sitting on a stack of boxes in a warehouse. He is wearing a grey polo shirt under a dark blue quilted vest and blue jeans. He is smiling broadly, looking towards the left. He has a watch on his left wrist and a bracelet on his right. The background shows warehouse shelving and boxes. An orange curved shape is on the left side of the image.

Filip Martin
Handelaar
Antwerpen

De btw voor jou uit de doeken gedaan

De letters “btw” staan voor “belasting over de toegevoegde waarde”. Het is een toeslag bovenop de prijs die jij vraagt voor je product of dienst, en die je klant moet ophoesten. Vervolgens is het jouw “administratieve last” om dit bedrag door te storten aan de staat.

Wilfried De Cock
Kunstenaar
Vlaams-Brabant

100euro

(jouw verkoopprijs)

21euro

(21% belasting over de
toegevoegde waarde)

**Dit bedrag stort je door naar
de overheid via je btw-aangifte.**

We maken het even concreet:

- de btw die je aanrekent op je uitgaande facturen
- de btw die je zelf betaalt aan je leveranciers

= het bedrag dat je doorstort

Je betaalt dus zelf in feite geen btw. Je speelt voor geldkluis, door de centen van de consument even bij te houden en vervolgens door te storten aan de overheid. Het bedrag op je aangifte is het verschil tussen de btw die je klanten bij jou neertellen en de btw die jij zelf afschuift aan jouw leveranciers. Het btw-tarief dat je aanrekent varieert tussen de 6, 12 of 21% btw. In België is de standaard 21%. Om te weten wat er van toepassing is op jou product, surf je naar

www.xerius.be/btw-tarief

De btw die past bij je zaak

Op enkele uitzonderingen na zijn alle zelfstandige activiteiten btw-plichtig. Dat heeft tot gevolg dat je jouw ondernemingsnummer moet activeren als btw-nummer. Dit gebeurt op basis van je antwoorden op de volgende vragen.

Wat is je activiteit?

Die informatie is belangrijk om te bepalen of je btw-plichtig bent of niet. Een aantal beroepen zoals artsen, paramedici en verzekeringsmakelaars zijn vrijgesteld van identificatie bij de btw. Bij twijfel doe je er goed aan inlichtingen in te winnen bij je boekhouder of je belastingkantoor. Om een belastingkantoor in je buurt te vinden, typ je in Google maps de woorden Infocenters FOD financiën.

Welke omzet verwacht je jaarlijks te draaien?

Een inschatting volstaat. Je moet echt niet tot op de eurocent precies rekenen, je kan immers niet in de toekomst kijken. De meeste starters dienen hun btw-aangifte **om de drie maanden** in. Je omzetcijfer van je onderneming is dan maximum 2,5 miljoen euro exclusief btw. Ondernemingen met een omzet hoger dan 2,5 miljoen euro werken met maandaangiften.

De btw-vrijstelling: de voor- en nadelen

Heb je een jaaromzet onder de 25.000 euro? Dan kan je vrijgesteld worden van btw. Deze gunstmaatregel voor kleine ondernemingen bestaat om (startende) ondernemers te motiveren. Je moet dit wel expliciet aanvragen bij je btw-controlekantoor of bij je ondernemingsloket (Xerius). **Bij btw-vrijstelling heb je wel een btw-nummer, maar je rekent je klant geen btw aan en stort deze dus ook niet door aan de overheid.** Dat verlost je van de verplichting om aangiftes te doen. Die optie klinkt aantrekkelijk, want je hebt minder papierwerk en je bent 21% beterkoop voor particulieren.

Toch wegen de voordelen niet altijd op tegen de nadelen. Je bent immers duurder voor andere zelfstandigen die wel btw aanrekenen. Ook voor jezelf zijn aankopen 21% duurder. Je kan de btw op je aankopen immers niet recupereren.

Vraag daarom altijd je boekhouder om advies voor je de knoop doorhakt. Hij weet beter dan wie ook of je met de btw-vrijstelling de beste keuze maakt.

WEETJE! Hoe herken je je btw-nummer?

je btw-nummer = BE + je ondernemingsnummer, eigenlijk is er dus geen verschil.

Bijvoorbeeld: ondernemingsnummer = 0123.456.789,

btw-nummer = BE0123.456.789

LET OP!

Zelfstandigen die – en haal nu even diep adem – “werken doen in onroerende staat” kunnen niet kiezen voor de btw-vrijstelling. Dat is onder andere het geval voor aannemers, schrijnwerkers en behangers, maar ook voor klusjesmannen, tuinmannen en ruitenwassers.

Taib Elmlali

Kapper

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De sociale bijdragen van naald tot draad

Eigenlijk betaal je altijd sociale bijdragen. Als werknemer stort je werkgever je sociale bijdragen naar de overheid. Op die manier wordt gezorgd voor je sociale bescherming. Als zelfstandige zorg je daar zelf voor en ben je verplicht om daarvoor aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds zoals Xerius. Je betaalt dan elk kwartaal sociale bijdragen, en geniet zo als zelfstandige van sociale bescherming.

Het systeem van solidariteit zorgt er bijvoorbeeld voor dat je een deel van je medische kosten krijgt terugbetaald, dat je later een pensioen ontvangt en dat je financiële ondersteuning geniet voor je gezin. In ruil voor de sociale bijdragen die je elk kwartaal betaalt, krijg je dus heel wat zekerheid terug.

“ Volg altijd je gevoel.
Dat is wanneer de meest wijze
beslissingen worden genomen. ”

In welke categorie sluit je aan?

Zelfstandige in hoofdberoep

Je wordt aangesloten als zelfstandige in hoofdberoep als je:

- naast je zelfstandige activiteit geen andere job hebt;
- of minder dan 50% werkt als werknemer;
- of minder dan 50% werkt als ambtenaar buiten het onderwijs;
- of minder dan 60% werkt als leerkracht met een vaste benoeming;
- of minder dan 50% werkt als leerkracht zonder vaste benoeming.

Als zelfstandige in hoofdberoep maak jij van je passie echt je hoofdactiviteit. Daardoor heb je recht op het volledige pakket sociale rechten voor zelfstandigen.

De eerste drie volledige jaren als zelfstandige ben je starter. Je hebt dan de keuze. Of je betaalt de wettelijke minimumbijdragen. Of je geeft een schatting van je netto belastbaar inkomen als zelfstandige waarop wij je voorlopige bijdragen berekenen. Je ontvangt in beide gevallen een definitieve afrekening zodra de FOD Financiën ons je definitieve inkomen doorgeeft. Meestal is dat twee jaar later. **Als zelfstandige in hoofdberoep wordt de minimumbijdrage berekend op een jaarinkomen van 16.861,46 euro en bedraagt deze 890,51 euro per kwartaal.**

Als je inkomen zich iets duidelijker aftekent, kan je vragen om je bijdragen te verhogen of verlagen. Daarbij zijn de volgende cijfers belangrijk:

Jaarinkomen (€)	Bijdragen
Inkomensschijven	
≤ 16.861,46	€ 890,51
16.861,46 - 72.810,95	20,5% op schijf boven 16.861,46
72.810,95 - 107.300,30	14,16% op schijf boven 72.810,95
> 107.300,30	0% op schijf boven 107.300,30
Maximumbedrag	€ 5.103,53

Zelfstandige in bijberoep

Je wordt **zelfstandige in bijberoep** wanneer je een ander beroep hebt, waarmee je **minstens halftijds bezig bent**. Daardoor heb je al een volwaardig statuut dat jou in orde stelt met de sociale zekerheid. Dat is het geval wanneer je:

- minstens 50% werkt als loontrekkende;
- of minstens 60% van een voltijds uurrooster presteert als vastbenoemde leerkracht, of 50% als niet-vastbenoemde;
- of op brugpensioen (SWT) bent of een werkloosheidsuitkering ontvangt;
- een ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt als loontrekkende.

Let op wanneer je zelfstandige wordt terwijl je een uitkering krijgt.

Je kan dan immers het recht op je uitkering verliezen. Steek daarom je licht op bij de uitbetalingsinstelling vóór je start als zelfstandige.

In bijberoep betaal je een minimumbijdrage van 98,52 euro, berekend op een jaarinkomen van 1.865,45 euro. Is je jaarinkomen wat hoger? Dan betaal je iets meer.

Jaarinkomen (€)	Bijdragen
Inkomensschijven	
1.865,45	€ 98,52
1.865,45 - 72.810,95	20,5% op schijf boven 1.865,45
72.810,95 - 107.300,30	14,16% op schijf boven 72.810,95
> 107.300,30	0% op schijf boven 107.300,30
Maximumbedrag	€ 5.103,53

TIP

Verwacht je een lager inkomen dan 1.865,45 euro? Dan kan je een vrijstelling aanvragen. Doe dit alleen wanneer je echt zeker bent van je stuk. Bij onterechte vrijstelling moet je achteraf alle openstaande bijdragen betalen plus verhogingen. En dat is een zware dobber.

Katrien Butaye
Arts
Vlaams-Brabant

Student-zelfstandige

Start je als student je eigen bedrijf? Dan verdient de ondernemer in jou alle steun van de wereld. Je onderneemt als student-zelfstandige wanneer:

- je minstens 18 en hoogstens 25 jaar bent.
- je een volwaardige opleiding bij een erkende onderwijsinstelling volgt.
Je scoort dus minstens 27 studiepunten per schooljaar of volgt 17 lesuren per week.

Met het statuut van student-ondernemer doet de overheid een duit in je zakje. Je betaalt dan weinig of zelfs geen sociale bijdragen. Concreet komt het hierop neer:

In principe betaal je elk kwartaal een forfaitaire minimumbijdrage van 98,52 euro. Maar als je inkomen zich iets duidelijker aftekent, kan je vragen om je bijdragen te verhogen of verlagen. Daarbij zijn de volgende cijfers belangrijk:

Jaarinkomen (€)	Bijdragen
Inkomensschijven	
1.865,45 = FMB ²	€ 98,52
< 8.430,72	0
8.430,72 - 16.861,46	20,50 % op schijf boven 8.430,72
> 16.861,46	Zie hoofdberoep

² FMB = forfaitaire minimumbijdrage: deze bijdrage is voorlopig en wordt na twee jaar herzien. In principe kan je niet minder dan dit bedrag betalen.

Gepensioneerde

Je kan als zelfstandige (blijven) werken wanneer je met pensioen bent. Vanaf 65 mag je je pensioen onbeperkt combineren met extra beroepsinkomsten. Let wel: ben je nog geen 65? Dan moet je je inkomsten beperken.

Als gepensioneerde zelfstandige betaal je een lager percentage aan sociale bijdragen dan een gewone zelfstandige. Uiteraard bouw je geen bijkomende pensioenrechten meer op. Je bent immers al op pensioen.

TIP

Een beeld zegt meer dan duizend woorden, een schema soms ook. Daarom goot Xerius alle mogelijke sociale bijdragen in een gedetailleerd barema. In één oogopslag kom jij te weten welke bijdrage jij precies betaalt. Uiteraard kan ook je boekhouder jou meer vertellen.

www.xerius.be/barema

Meewerkende partner

De naam zegt het al: werk je mee in de eenmanszaak die op naam staat van je partner (waarmee je wettelijk samenwoont of gehuwd bent)? Dan ben je een meewerkende partner. In deze rol ben je van goudwaarde in de zaak. Daarom verdient jij je eigen categorie.

Je kan enkel meewerkende partner zijn in een eenmanszaak. In een vennootschap ben je geen meewerkende partner, maar een werkende vennoot. Je moet aansluiten als zelfstandige wanneer je:

- geen eigen job hebt.
- of elders minder dan 50% werkt.
- of minder dan 60% werkt als leerkracht met vaste benoeming.

Is dat niet het geval? Dan is aansluiten als zelfstandige niet nodig.

Je betaalt evenveel sociale bijdragen als zelfstandigen in hoofdberoep en bijberoep, namelijk 20,5% van je netto belastbaar jaarinkomen.

Het grote verschil is de minimale bijdrage. Die is voor jou slechts 391,20 euro – minder dan de helft van een zelfstandige in hoofdberoep. Je geniet wel het volledige pakket sociale bescherming voor zelfstandigen.

A man with a beard and short dark hair, wearing a black t-shirt, is smiling and holding a large metal bowl filled with golden-brown french fries. He is standing in a kitchen or food service area. In the background, another man in a dark apron is visible, also smiling. The kitchen has stainless steel counters, a deep fryer with several baskets, and shelves with white takeout bags. A television screen is mounted on the wall in the background.

Alban Sefa

Horeca-uitbater
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Hoe worden je sociale bijdragen berekend?

Zodra je start als zelfstandige moet je beschermd zijn. Daarom begint de berekening van je sociale bijdragen op je allereerste startdag.

Eerst betaal je voorlopige bijdragen

De bijdragen die je betaalt voor jaar X worden berekend op basis van je inkomen in jaar X. Dat inkomen is echter nog niet gekend, want jaar X is nog bezig. Daarom werkt je sociaal verzekeringsfonds met voorlopige bijdragen. Het bedrag daarvan is

- ofwel een forfaitair vastgelegd minimumbedrag
- ofwel een schatting die je zelf maakt van je jaarinkomen

Schat je inkomen zo realistisch mogelijk. Dan betaal je immers bijdragen die overeenstemmen met je echte inkomen. Zo voorkom je later hoge bijbetalingen, wanneer de fiscus je werkelijke inkomen doorgeeft aan je sociaal verzekeringsfonds. Dat is meestal een tweetal jaren later, dus in jaar X+2.

Lien VanDerBorgh
Begravenisonderneemster
Vlaams-Brabant

Op basis van je werkelijke inkomen worden de definitieve bijdragen berekend.

Deze herberekening heet de “regularisatie”. **Zijn deze definitieve bijdragen hoger** dan je voorlopige bijdragen? Dan moet je het tekort bijbetalen. **Liggen ze lager?** Dan krijg je het bedrag terug dat je te veel betaalde.

Dit proces herhaalt zich tot je derde jaar als zelfstandige. Vanaf dan baseert Xerius zich voor de voorlopige bijdragen op je werkelijke inkomen van 3 jaar terug en hoef je geen inschatting meer te maken.

De starterskorting geeft jou financiële ademruimte

Startende ondernemers ondervinden wel eens moeilijkheden om hun sociale bijdragen tijdig te betalen. De starterskorting biedt dan soelaas. Deze gunstmaatregel kan aangevraagd worden door:

- startende zelfstandigen in hoofdberoep
- student-zelfstandigen en zelfstandigen in bijberoep die de sprong wagen naar hoofdberoep

Dankzij de starterskorting betaal je de eerste vier kwartalen van je aansluiting de verlaagde voorlopige sociale bijdrage.

Het bedrag daarvan hangt af van je netto belastbaar jaarinkomen als zelfstandige:

- jaarinkomen lager dan 8.707,35 euro: je betaalt 459,86 euro per kwartaal
- jaarinkomen hoger dan 8.707,35 euro: we berekenen voorlopige bijdragen op het jaarinkomen dat je doorgeeft.

A portrait of Manuel Colasse, a man with short brown hair, wearing a light blue dress shirt and a red patterned tie. He is smiling and looking towards the camera. The background is slightly blurred, showing an office environment. The image is partially framed by a large white curved shape on the left and a large orange curved shape at the bottom right.

Manuel Colasse
Fabrikant
Luik

Wanneer betaal je de sociale bijdragen?

Stiptheid is het ordewoord. Je betaling moet steevast op de laatste dag van elk kwartaal op de rekening staan van je sociaal verzekeringsfonds. De betaling moet immers nog dezelfde dag doorgestort worden naar de overheid.

Om deze trein niet te missen betaal je ten allerlaatste op de volgende data:

- je bijdrage van kwartaal 1: op 25 maart
- je bijdrage van kwartaal 2: op 25 juni
- je bijdrage van kwartaal 3: op 25 september
- je bijdrage van kwartaal 4: op 25 december

Je hebt twee uitstekende redenen om stipt te betalen, een positieve en een negatieve:

positief: je trekt je sociale bijdragen af van je belastingen. Bij tijdige betaling staan ze keurig op je fiscaal attest, en breng je de bijdragen in mindering voor het jaar waarin je ze hebt betaald.

negatief: bij laattijdige betaling rekent het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen — kort: het RSVZ; lees: de overheid — verhogingen aan. Deze boetes zijn best pittig. Je betaalt 3% op de onbetaalde bijdragen per begonnen kwartaal. Sta je op 31 december nog altijd in het krijt? Dan komt er eenmalig 7% extra verhoging bij.

A full-page photograph of a male pharmacist, Alain Eyenga, working at a computer in a pharmacy. He is wearing a white lab coat over a blue shirt and a patterned tie. The lab coat has a small green logo on the left chest that reads "Pharmacie du 19 mars". He is looking at a computer monitor and has his hand on a mouse. The background shows shelves stocked with various medications and products. On the right, a shelf has a sign that says "ALLOPAT".

Alain Eyenga
Apotheker
Henegouwen

7

Veilig verzekerd voor een geruste reis

Hoe Charlotte en Matthias, startende zelfstandigen, zichzelf beschermen

Charlotte en Matthias – geen familie van elkaar, geen vrienden en zelfs geen kennissen – hakten na lang aarzelen de knoop door. Ze starten allebei als zelfstandige.

Zij maakt haar kinderdroom waar, en begint een winkel in duurzame babykledij, vervaardigd uit biologisch katoen en hennep. Matthias wil zijn expertise, die hij 15 jaar inzette voor een internationaal advocatenkantoor, voor zichzelf verzilveren. Hij wordt zelfstandig adviseur in een bijzonder domein: het ruimterecht.

Wat verder ook nuttig is om te weten: Charlotte heeft 2 wolkjes van kinderen en viert volgend jaar haar kristallen huwelijk. Matthias is getrouwd met zijn werk.

De papierclip hebben zij allebei gerond. Ondernemingsnummer en aansluiting bij het sociaal verzekeringsfonds zijn in kannen en kruiken. De tijd is nu rijp voor de volgende stap: een noodlanding vermijden wanneer tegenwind opsteekt.

Eerst en vooral: de verplichte nummers

Leveranciers bezoeken en beurzen afdweilen – het is dagelijkse kost voor Charlotte. Zij koopt dus terecht een wagen op naam van de zaak. Het spreekt voor zich dat zij voor haar vierwieler de **verplichte burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering** afsluit.

Dat doet Matthias niet, want door de vele internationale afspraken is het vliegtuig zijn favoriete transportmiddel. Hij neemt wel een parttime secretaresse in dienst, die zijn agenda bijhoudt terwijl hij in de lucht hangt. Voor deze **medewerkster** – haar naam is Saskia – **sluit Matthias verplicht een arbeidsongevallenverzekering af**. Die beschermt zijn duizendpoot wanneer zij op weg naar het werk tegen een fietser knalt of op kantoor van de trap valt.

Beter hard geblazen dan de mond gebrand

Charlotte heeft een winkel, Matthias een kantoor. Ook al is de dekking niet verplicht, **een brandverzekering is voor beiden geen overbodige luxe**. Vroeg of laat wordt elk gebouw getroffen door stormschade, insijpelend water of brand.

Voor Matthias is deze bescherming behoorlijk eenvoudig, want de ruimte wordt enkel bevolkt door hemzelf en Saskia. Bij Charlotte liggen de zaken complexer, omdat zij veel klanten over de vloer krijgt. Ligt er een nieuwe collectie in de rekken – dus twee keer per jaar – dan organiseert zij zelfs een heus défilé. Met deze elementen houdt haar verzekeraar rekening in haar brandverzekering.

Cathy Bourgeois
Tandarts
Vlaams-Brabant

Omdat zelfs het beste paard al eens struikelt

In de sector van het ruimterecht wordt gegoocheld met bedragen die veel nullen tellen. Matthias wil het risico niet lopen dat een ontevreden klant zijn eventuele geleden schade op hem wil verhalen. Daarom neemt hij een **beroepsaansprakelijkheidsverzekering, zoals de overgrote meerderheid van alle zelfstandigen**. Die beschermt hen tegen de vergoedingen die klanten eisen door feiten die gebeuren tijdens hun beroepsactiviteiten.

Charlotte is er minder op gebrand om een verzekering “burgerrechtelijke aansprakelijkheid uitbating” af te sluiten. “Er heeft zich nog nooit een klant verwond aan een kapstok of een kledingrek op het hoofd gekregen”, luidt haar redenering. Maar de dag dat het in haar winkel toch gebeurt, zal zij die beslissing beklagen.

Charlotte sluit wel **een diefstalverzekering af, als aanvulling op haar brandpolis**. Dat is verstandig, want volgens Unizo verliezen winkels 1 procent van hun omzet aan diefstallen. Zo is de inhoud van haar winkel beschermd, zoals de kleding en het geld in de kassa. Matthias sluit deze verzekering niet af. “Het meest waardevolle in mijn kantoor is Saskia”, knipoogt hij, “en die valt met geen geld ter wereld te verzekeren.”

Wat is het kostbaarste voor elke zelfstandige?

Dat is de zelfstandige zelf. Daarom betalen Charlotte en Matthias allebei voorbeeldig hun **sociale bijdragen. Die dekken hun medische kosten, zoals doktersbezoek en medicijnen bij de apotheker.**

Inderdaad, **een ziekenhuisopname** zit daar niet bij. Daarom kiest Charlotte ook voor een **hospitalisatieverzekering**, waarmee ze de – soms torenhoge – kosten geheel of gedeeltelijk terugbetaald krijgt.

En de sociale bijdragen doen nog meer. Zo ontvangen Charlotte en Matthias ook een beperkte uitkering als zij niet kunnen werken door ziekte of ongeval. Bovendien sprokkelen zij stukje bij beetje een zelfstandigenpensioen bij elkaar.

Je merkt het vast aan de woorden “beperkt”, “stukje” en “beetje”. De sociale bescherming van onze beide starters is geen vetpot. Daarom besluiten zij het heft zelf in handen te nemen, en op eigen houtje extra zekerheid in te bouwen.

Meer pensioen, gegarandeerd inkomen

Dat doen zij met een **vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen**, een even logische als verstandige keuze. De naam suggereert het al: het VAPZ is speciaal ontwikkeld om het zelfstandigenpensioen – dat tegen de armoedegrens aanschurkt – aan te vullen. Elk jaar storten beide starters een bedrag in hun pensioenspaarpot.

Dat wordt al gauw een mooi kapitaaltje, dat Charlotte en Matthias ontvangen bij hun welverdiende opruststelling. Daarmee krijgen zij, **in combinatie met hun wettelijke pensioen, meer ademruimte om comfortabel te leven.** Maar Charlotte wil nog een stap verder gaan. Dat is ook logisch, want zij moet de toekomst van haar twee kinderen verzekeren. Daarom tekent zij ook in op een **verzekering gewaarborgd inkomen.**

Deze bescherming van het inkomen kan de handelaarster helemaal afstemmen op haar eigen maat. Ze beslist dus zelf met welke paraplu ze door het leven stapt. Wat er ook uit de lucht valt, Charlotte is waterdicht beschermd.

En dat geeft een geruststellend gevoel. De zekerheid van Charlotte en Matthias is er zelfs eentje met een gouden rand. Hun premies zijn immers 100% fiscaal aftrekbaar, waardoor hun belastingen verlagen en zelfs hun sociale bijdragen. Hun veilige vertrek zorgt dus niet alleen voor een geruste reis, maar ook voor een voordelige.

Hoeveel Charlotte en Matthias schuilt er in jou?

Jouw situatie als startende zelfstandige lijkt beslist op deze van Charlotte en Matthias.

Welke bescherming heb jij nodig? Kruis de verzekeringen van je keuze hieronder aan, en je beschikt meteen over een handig overzicht.

- burgerlijk aansprakelijkheidsverzekering
- arbeidsongevallenverzekering
- brandverzekering
- beroepsaansprakelijkheidsverzekering
- diefstalverzekering
- hospitalisatieverzekering
- vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen
- gewaarborgd inkomen

Koen Van Elsacker

Consultant
Antwerpen

Ook na je start sta je er niet alleen voor

Zowel Xerius als je boekhouder begeleiden je doorheen je carrière als zelfstandige en helpen je mee Xerieuze resultaten behalen.

Xerius

Niet alleen je opstart regel je via Xerius. Onze ervaren loopbaanbeheerders staan ook daarna ter beschikking voor al jouw vragen. We informeren je over je rechten als zelfstandige. En geven je proactief pensioenadvies. Vanaf de start tot het einde van je onderneming staat Xerius aan je zijde.

Je boekhouder

Deze regelt je start via Xerius en staat via onze online tools in rechtstreekse verbinding met jouw dossier. Zo kan hij snel handelen en de nodige aanpassingen doorvoeren. Je bijdragen optimaliseren? Of gegevens van je onderneming aanpassen? Je financieel expert regelt het voor jou in enkele klikken.

Alle info:

xerius.be/zelfstandig-worden

Twee brochures, één verhaal: het jouwe

Zelfstandige worden: de voorbereiding

De eerste brochure helpt jou om je droom – een eigen zaak – stap voor stap om te zetten in een concreet project.

Zelfstandige worden: de start

De plannen liggen klaar, nu is het tijd voor actie. Wanneer je deze tweede brochure dichtslaat, staat je zaak er als een huis.